



VRELCI

Leto VI. — Št. 6 (61)

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI ZDRAVILIŠČA ROGAŠKA SLATINA

Junij 1978

Ugotovitve posvetovanja o nekaterih ključnih vprašanjih

Tudi letos smo se po skupnem dogovoru družbenopolitičnih organizacij ZKS, sindikata ZSM in ZB, organov upravljanja in poslovnih organov sestali, da kritično ocenimo poslovanje preteklega leta in se samoupravno dogovorimo o nalogah, ki jih moramo izpeljati v tekočem letu.

V oceni poslovanja za preteklo leto smo si bili edini, da smo z doseženimi rezultati lahko zadovoljni. Še posebej, ker prognoze tako na zdraviliško turističnem kakor tudi na tržišču proizvodov niso bile ugodne. Prav tako smo bili enotni, da se imamo za tako ugoden rezultat zahvaliti predvsem vsestranski aktivnosti vseh subjektivnih sil pri uredništvu nalog, ki smo si jih zastavili na družbenopolitičnem zboru lansko leto pomlad.

Ugoden poslovni uspeh nam je omogočil, da smo v skladu z zastavljenimi cilji popravili tudi osebne dohodke. S povečanjem le-teh nam je uspelo prekoračiti občinsko poprečje, približujemo pa se regijskemu. V sklad skupne porabe, ki se koristi, kot je znano za osebne potrebe delavcev, pa smo namenili kar 420 milijonov starih din...

SAMOUPRAVNE SILE IN DELOVNA DISCIPLINA

Ob ugotovitvi teh ugodnih gibanj pa se je postavilo vprašanje, ali temu sledi tudi politično vzdušje v kolektivu. Razprava je nakazala, da na splošno lahko govorimo o pozitivnem političnem vzdušju, saj brez njega ne bi bilo gospodarskih uspehov. Še več, vse akcije družbenopolitičnega značaja, ki jih je organiziral SINDIKAT, kot so volitve, razprave oz. sklepanje raznih sporazumov in še drugo, so bile izvedene s skoraj 100% udeležbo, kar dokazuje visoko politično zrelost kolektiva.

Prav tako so se delavci v nekaterih temeljnih organizacijah, kjer se je pojavila nedisciplina in neposlušnost, upri tem pojavom in kršiteljem izrekli najtežjo kazen — to je prenehanje delovnega razmerja. Razprava pa je tudi ugotovila, da v nekaterih sredinah temu problemu ne niso posvečali dovolj pozornosti. Ne reagirajo dovolj na pojave alko-

holizma, ki je največkrat povod za neredno opravljanje delovnih nalog, za verbalni ali celo fizični napad na sodelavca, kakor tudi povod za širjenje lažnih vesti o sodelavcih in o organizaciji združenega dela.

Zavzeto je bilo stališče, da se morajo tem pojavom odločneje upreti tako poslovodni in samoupravni organi kakor tudi družbenopolitične organizacije. Saj se ti redki posamezniki največkrat niti ne zavedajo, da s tem neposredno ali posredno zmanjšujejo dohodek, ki v končni fazi pomeni tudi zmanjšanje osebnega dohodka drugi veliki večini vestnih delavcev. Veliko časa smo se zadržali ob problematiki osebnih dohodkov.

GIBANJE OSEBNIH DOHODKOV

Ugotovljeno je, da kljub temu, da vsa leta posvečamo temu vprašanju veliko pozornosti in osebne dohodke v skladu z družbenimi merili in našimi zmogljivostmi večamo do zgornje meje, z njimi še vedno zaostajamo. Kot sem že omenil, smo letos prekoračili občinsko poprečje in se približali regijskemu, ki pa je nižje od republiškega. Na seji je bilo zavzeto stališče, da moramo osebnim dohodkom tudi v bodoče posvetiti kar največ pozornosti. Še posebej je bilo pred vodstvene delavce postavljena naloga, da se organizira delo tako da bo dalo kar naj-

večje učinke, ki bodo omogočili pospešeno rast osebnih dohodkov.

Razprava pa je pokazala, da sta razna negodovanja povzročila predvsem dva povoda: prvi nedovoljna informiranost o formiranju in višini osebnih dohodkov in drugi nepravilno razmerje med posameznimi kategorijami. Da odpravimo prvega, smo se dogovorili, da bomo s prakso tolmačenja, kako nastane izplačani znesek nadaljevali. Poleg tega pa bomo še usposobili v temeljnih organizacijah administrativne delavce, da bodo lahko dajali pojasnila. Tako menimo, da bomo tistim, ki sedaj tega resnično niso razumeli, pomagali. Seveda pomoči pa ne bo za tiste, ki nočejo razumeti in so prepričani, da učinek ni osebni dohodek ali pa da najeta lastna posojila ne vplivajo na izplačilo. Za odpravo drugega vzroka pa smo se dogovorili, da se po temeljnih organizacijah ponovno pregledajo delovne naloge tistih posameznikov, ki so pred izdajo odločb 1. 1. 1978 imeli odbitke na strokovno izobrazbo ter nato za tiste, ki ne opravljajo vseh v opisu navedenih del oziroma nalog, le-te ponovno ocenijo. Hkrati pa se mora pokreniti postopek za ponovno proučitev in ocenitev vseh del in nalog, da bi se odpravila sedanja nesorazmerja, ki so tekom let nastala iz različnih vzrokov, največkrat pa zaradi forsiranja sprememb na določenih delovnih mestih.

Poleg opisanih je bilo v tem delu razprave nakazanih še več perečih problemov, kot so: veliki stroški, neracionalna poraba časa in materiali bolniški izostanki, kakor tudi uvažanje novo sprejetih delavcev ter reševanje stanovanjske problematike.

PREDVIDEVANJA POSLOVNIH REZULTATOV

V drugem delu smo ugotovili, da so sedanji kazalci za to leto ugodnejši od ocen za leto 1977. Pri tem smo imeli pred očmi predvsem fizični obseg poslovanja, medtem ko pri dohodkovnem delu računamo pri vestnem delu na približno enak ostanek dohodka kot lani. Utemeljitev za oceno ugodnejšega fizičnega obsega v tem (Nadaljevanje na 8. strani)

Prof. dr. Herbert Zaveršnik, šef zdravnik, nagrajenec Sklada Borisa Kidriča 1978

Nagrada mu je bila podeljena za delo v skupini še s tremi zdravniki praktiki in znanstveniki, ki so več let raziskovali klini-

ko, laboratorijsko diagnostiko, epidemiologijo in histološko morfologijo virusnega hepatitisa z antigeni HBs v serumih bolnikov.

Delali so nehonorirano in uporno sedem let. O tem je bilo sedem simpozijev, od tega zadnji štiri v Rogaški Slatini. Ta skupina je neizpodbitno dokazala, da se širi hepatitis B ne samo preko krvi, ampak tudi s slino, solzami, preko umazanih rok in ne nazadnje tudi s spolnim občevanjem.

Ta skupina je prva ugotovila prisotnost virusa hepatitisa B v žolču. Medicinsko vedo in prakso je obogatila s smernicami za zdravljenje predvsem pa za obrambo pred obolenji s tem nevarnim virusom hepatitisa.

Naše iskrene čestitke!



Prof. dr. Herbert Zaveršnik pri sprejemu tovariša Tita

Poslovni uspehi prvega četrtletja 1978

Komaj smo odložili letne obračune za preteklo leto, že je minilo tudi prvo tromesečje tekočega leta. Konec aprila smo o poslovnih rezultatih v prvih treh mesecih poročali na zborih delavcev.

Ugodna značilnost tega obdobja je povečanje fizičnega obsega dejavnosti. V ZDRAVILIŠKI DEJAVNOSTI je bilo 5.041 gostov, kar je sicer za 290 manj kot v istem obdobju preteklega leta, vendar so imeli ti gostje za 12% več nočitev — skupno 46.220. Več je bilo predvsem gostov, ki se zdravijo na družbene stroške —

socialnih zavarovancev za 39%, invalidov za 30%, medtem ko je domačih samoplačnikov le 1% več ter inozemcev za 6%. Delež v skupnem številu nočitev za navedene tri grupe je skoraj izravnal na približno tretjino. Po narodnosti prav tako tretjina odpade na Slovence, slaba tretjina na Hrvatje, četrtnina na Avstrijce in desetina na Italijane ter Nemce. Gostje so prebivali v hotelu Donat, Zdraviliški dom, Styria, Strossmayerjev dom, Slovenski dom in Soča. Zanimivo je, da je največ nočitev v hotelu Donat — dobra tretjina od skupnega števila.

Na zdravljenju je bilo 2439 gostov, od tega 226 v stacionariju. Zdravniških pregledov je za 10% več kot v istem obdobju lani. Razmeroma več pregledov so naročili inozemski gostje pa tudi domači samoplačniki. Bistveno več je storitev fizioterapije, skupno za 20%. Od tega je 26.481 kopele, kar je 17% več, kinesioterapije je 6939 postopkov in povečanje za 21%, postopkov elektroterapije pa 2811 in povečanje za 70%. Izvršenih je bilo 200 gastroscopij, 139 elektrokardiogramov in rentgensko pregledanih 878 pacientov, kar je vse bistveno več kot v predhodnem letu. V restavracijah je povečan obseg penzioniskih storitev. Prodaja pijač pa je manjša predvsem pri vinu, pivu in brezalkoholnih pijačah.

Za vse to delo je bilo porabljenih 146.314 delovnih ur, kar je za 2% manj kot v enakem obdobju lani.

POLNILNICA je napolnila v prvem tromesečju 23% več steklenic mineralne vode in brezalkoholnih pijač ter 20% več plina CO₂. Organizacija proizvodnje je podrejena možnosti prodaje teh izdelkov, zato si podrobneje pogledimo podatke o obsegu prodaje. Prodaja Tempa še vedno upada, za 12% smo ga prodali manj kot v prvih treh mesecih lani — 3.084.721 steklenic. Donata smo prodali 3.886.155 steklenic, kar je 33% več kot lani. Poleg tega je bilo dodatno prodano še 622.885 steklenic Trimvita, kar je manj kot smo planirali, vendar le v januarju in februarju. Skupno vsa prodaja je za 18% večja. Donata smo 611.672 steklenic tudi izvozili, predvsem v Avstrijo.

Prodaja plina v cisternah zajema že tretjino celotne prodaje. Vsa povečana prodaja — to je 17% — gre preko prodaje v cisternah. Skupno smo v prvem tromesečju prodali 559.201 kg plina CO₂. Porast je v vseh mesecih tromesečja.

Ob povečani dejavnosti je bila tudi večja zaposlitev. Opravljeno je bilo 64.615 delovnih ur, kar je za 12% več kot v istem obdobju lani.

VZDRŽEVALNA DEJAVNOST ima manjši obseg zaposlitve za 2%, evidentiranih ur dela je v prvem tromesečju 45.346. V pralnici je oprano za 6% več perila. Vrtnarija pa je skupno s svojo novo cvetličarno iztržila od prodaje svojih proizvodov 291.639.60 din kar je za 81% več kot v istem obdobju lani.

V SKUPNIH SLUŽBAH je evidentiranih 59.069 ur dela, kar je 6% več kot v prvem tromesečju lani. Povečanje je predvsem pri potnikih za prodajo na terenu, kjer smo šele tekom lanskega leta, delno pa tudi letos, izpolnili zasedbo po dogovorjenem programu prodajne službe.

Finančni obračun dohodka in delitve je v tekočem letu

spet spremenjen. V delitvi dohodka ni treba več rezervirati sredstva za tiste terjatve, ki so do izdelave obračuna — do 15. aprila — že plačane. V skupnem Zdraviliškem obračunu pomeni to razliko približno 3 milijone novih dinarjev, ki smo jih v preteklem letu izločili iz obračuna.

Izhodišče za naš obračun pa je prej ko slej vrednost opravljenega dela, zato na taki osnovi prikazujemo najvažnejše podatke obračuna po temeljnih organizacijah.

ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Vrednost opravljenega dela je v Zdraviliški dejavnosti znašala 21.441.326,79 din, kar pomeni 26% več od istega obdobja lani. Porabljena sredstva so dosegla 14.053.977,34 din ter so se povečala le za 18% v primerjavi z lanskim letom. Tako je bilo ustvarjenega dohodka za 7.387.349,45 din ali za 48% več od lani. Iz dohodka smo pokrili vse obveznosti po pogodbah in sporazumih, tako je ostalo čistega dohodka 3.052.386,70 din. Iz čistega dohodka pokrivamo osebne dohodke in sklade. Za osebne dohodke smo porabili 5.830.104,55 din, za sklad skupne porabe pa 214.819,85 din. Ker smo porabili več čistega dohodka kot je bilo ustvarjenega, izkazujemo v Zdraviliški dejavnosti negativni finančni rezultat in sicer v znesku 2.992.537,70 din. V letu 1977 je znašal 4.105.359,07 din in je letošnja izguba za 27% nižja od lanske.

POLNILNICA

Polnilnica izkazuje vrednost opravljenega dela v prvih treh mesecih 23.353.700,95 din ali 40% več kot lani. Porabljenih sredstev je bilo 10.818.169,29 din, to je za 42% več od lani. Dohodek je znašal 12.535.531,66 din ter po plačanih obveznostih iz dohodka ostaja čistega dohodka v znesku 7.784.453,41 din ali 24% več kot lani. Za osebne dohodke je bilo porabljeno 2.434.938,20 din. Za sklad skupne porabe je bilo izločeno 380.356,65 din in v rezervni sklad 317.214,90 din. Tako je znašal ostanek dohodka 4.651.943,66 din, kar pomeni, da se je povečal za 16%.

VZDRŽEVALNA DEJAVNOST

V Vzdrževalni dejavnosti je znašala vrednost opravljenega dela 5.447.151,50 din in je za 11% višja kot v preteklem letu. Porabljena sredstva 2.847.104,35 din so se za 16% povečala v primerjavi z lanskim letom. Dohodek 2.600.047,51 din je za 6% višji. Čistega dohodka je ostalo 1.956.097,40 din in je le za 3% višji od lani. Osebnih ni dohodkov je bilo izplačano smo v sklad skupne porabe rezervni sklad 67.212,00 din. Ta-

Koliko smo opravili v obdobju januar-april letos

	1978	1977	Indeks 78 : 77
ZDRAVSTVO:			
Zdravniški pregledi	8.353	8.008	104
Kopeli	40.486	37.779	107
Postopki	14.360	10.359	139
Gastroscopija	242	226	107
EKG	166	170	98
Sektoskopija	18	12	150
HOTELI:			
Nočitve skupaj	70.629	64.187	110
Nočitve hotel Donat	22.111	19.595	113
Nočitve ostali hoteli	48.518	44.592	109
Nočitve domačih gostov	42.877	37.407	115
Od tega na družbene stroške	19.246	15.706	122
Nočitve tujih gostov	27.752	26.780	104
Od tega:			
Avstrija	20.470	18.188	112
Italija	2.483	2.850	87
Nemčija	4.169	5.314	78
Ostali	630	428	147
Število gostov skupaj	7.679	7.993	96
Število gostov hotel Donat	2.799	3.009	93
Število gostov ostali hoteli	4.880	4.984	98
Število domačih gostov	5.061	5.501	92
Od tega na družbene stroške	939	847	111
Število tujih gostov	2.618	2.492	105
Od tega:			
Avstrija	1.720	1.682	102
Italija	352	326	108
Nemčija	427	378	113
Ostali	119	99	120
RESTAVRACIJE:			
Iztržek hrane po naročilu	1.700.543	1.414.036	120
POLNILNICA:			
Polnitev mineralne vode in rinerjev	9.369.887	8.254.231	113
Prodaja mineralne vode in rinerjev	9.679.109	8.498.356	114
Donat	5.321.923	3.818.137	139
Tempel	4.305.322	4.628.978	93
Rinerji	51.864	51.241	101
Polnitev CO ₂	738.026	601.715	123
Od tega v cisternah	237.365	146.715	162
Prodaja CO ₂	754.235	618.180	119
Od tega v cisternah	237.365	146.715	162
Polnitev Trimvit	842.785	—	—
Prodaja Trimvit	906.142	—	—

(EFS)

Trimvit še enkrat, zakaj?

V lanske oktobrski številki Vrelcev je bil »porod« naše brezalkoholne pijače Trimvit že precej podrobno opisan, zato smo nekako oklevali, ali naj o njem še sploh kaj zapišemo, da ne bi bilo preveč lastne hvale. Začetku proizvodnje sta namreč sledila še dva, lahko bi rekli kar prijetna in ugodna, za samo komercialno plat pa tudi koristna dogodka. Mislimo, da zadnjega ugotovitev ne bo prehuda, saj obema naša širša družbena skupnost pripisuje predvsem tudi ekonomski pomen. No, o obeh dogodkih je marsikateri naš delavec že slišal, gotovo pa je tudi še takih, ki to niso ali pa v popačeni obliki. Želimo, da bi bili naši delavci o vsem in predvsem pravilno informirani in edino s tem namenom je napisan ta zapis, zato mu naj bo oproščeno, če je resnično dokaj pozen. Zakaj torej sploh gre?

28. decembra 1977 je bila v Ljubljani odprta razstava »Inovacije-gospodarstvo« pod pokroviteljstvom Raziskovalne skupnosti Slovenije in Ljubljanske banke, organiziral in pripravil pa jo je tov. Dušan Marinšek, svetnik v centrali Ljubljanske banke. Med več kot 20 razstavljalci oziroma

inovacijami na razstavi je bila tudi naša osvežilna dietična pijača Trimvit, razstava sama pa je nato v obliki potujoče našla še prostor v Novi Gorici in še pozneje v Mariboru, torej kar na treh različnih območjih Slovenije.

Odgovor, čemu sploh, bo morda najlažje razbrati iz nekaj uvodnih misli, ki jih je ob otvoritvi razstave izrekel predsednik gospodarske zbornice Slovenije, tov. Andrej Verbič, ko je med drugim dejal:

»Široka družbena akcija in zavzeta prizadevnost gospodarstva, ki smo jo sprožili v preteklem letu s skupno razpravo v Skupščini SR Slovenije o inovacijah kot pogoju gospodarskega in celotnega družbenega razvoja, je močno pognala korenine naše neposredne akcije. Tudi današnji dan, ki ga označuje otvoritev razstave »Inovacije-gospodarstvo« je rezultat izvrševanja nekaterih stališč in sklepov, ki smo jih v preteklem letu vsi skupaj sprejeli in ki so zapisana ne samo v stališčih Skupščine SRS, ampak tudi v družbenem dogovoru o inovacijah.

Celotna družbena akcija je privedla do take aktivnosti, da je danes povsem očitno, da so inovacije pomembne za naš nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj. Še več, poudariti je treba, da je to spoznanje prišlo v zavest delovnih ljudi, ki se v neposredni delovni praksi srečujejo z vprašanjem, kako postaviti temelje uspešnejšega gospodarjenja.

Raziskovalna skupnost Slovenije, Ljubljanska banka in druge banke v Sloveniji so na podlagi resolucij skupščine SRS o inovacijah, kot pogoja za gospodarski in družbeni razvoj, sklenile dopolniti sporazum za kreditiranje vključevanja domačih inovacij in raziskovalnih dosežkov v proizvodnjo in druge procese, ki prispevajo k povečanju družbene produktivnosti dela.«

Tu naj povemo, da je prav dogovor Raziskovalne skupnosti Slovenije in Ljubljanske banke o skupnem kreditiranju vključevanja domačih inovacij-raziskovalnih dosežkov v proizvodnjo in delovne procese, ki prispevajo k povečanju družbene produktivnosti dela, pripomogel k dokončni realizaciji proizvodnje Trimvita, saj je bila kreditirana na način, ki je zgoraj omenjen.

Skoraj simbolično naključje je, da je drugi dohodek povezan z velikimi proslavami v spomin 25 obletnice smrti velikega revolucionarja in povojnega velikega agitatorja znanstvenega in raziskovalnega dela ter obenem še našega rojaka Borisa Kidriča. V spomin na njegove počude, katerih pravilnost je čas že nešteto krat potrdil, se vsako leto ob obletnici smrti podeljujejo Kidričeve nagrade kot priznanje za znanstveno delo

v SR Sloveniji. Poleg teh najvišjih priznanj se podeljujejo še nagrade Sklada Borisa Kidriča, v zadnjih letih, ko smo tudi pri raziskovalnem delu uveljavili delegatski sistem, katerega del so tudi SIS za raziskovalno dejavnost v občinah, pa še nagrade in priznanja teh skupnosti.

Tako skupno priznanje in nagrado (vsak posameznik je prejel 3000 din) je za pripravo Trimvita prejela skupina prof. mag. Vojko Ozim (Center za razvoj in znanstveno raziskovanje mineralnih vod, Maribor), dipl. inž. Marjan Podgoršek (Etol, Celje), dipl. inž. Vlado Čoh in Franc Ogrizek (Zdravilišče, TOZD Polnilnica, Rogaška Slatina). Posamezna opravila v zvezi s pripravo

bilo potrebno opredeliti najustreznejšo vrsto mineralne vode in ji prilagoditi ustrezne recepture aromatičnih sirupov, da bi dobili optimalne organoleptične lastnosti novih dietičnih brezalkoholnih pijač. V tehnološkem smislu so predlagali opustitev izgradnje lastne siruparne v Rogaški Slatini ter dobavo gotovih sirupov v posebnih kontejnerjih iz siruparne tovarne »Etol« v Celju, ki je še imela zadostne proste kapacitete. S tem so bili doseženi pomembni investicijski prihranki, nova polnilna linija za Trimvit pa je bila izbrana tako, da omogoča tudi alternativno polnitev mineralnih vod v času sezonskih konic potrošnje. Tako je bilo odpravljeno sezonsko ozko grlo v



Delo v laboratoriju v polnilnici

Trimvita so se sicer odvijala na območju treh občin (Maribor, Celje in Šmarje pri Jelšah), dogovorno z ostalima dvema pa je predlog za priznanje podala Občinska raziskovalna skupnost Maribor, in sicer za celotno skupino. Na tak način je to priznanje bilo podeljeno 11. aprila 1978 na prisrčni slovesnosti v Domu družbenih organizacij v Mariboru, hkrati s podelitvijo priznanj delavcem iz OZD na območju mariborske občine in priznanj Sklada Borisa Kidriča mariborske univerze številnim diplomantom mariborskih visokih in višjih šol.

V obrazložitvi je bilo povedano, da so inovatorji dali vzpodbudo ter tehnološki koncept za novo, originalno proizvodnjo pijače Trimvit, brez nakupa številnih ponujenih licenc iz tujine. V ta namen je

polnilnici mineralnih vod in razširjeni ponudbeni asortiment Zdravilišča Rogaška Slatina tudi z novimi dietičnimi pijačami na bazi znanih mineralnih vod.

Vrednost celotne, z inovacijo pogojene investicije, je znašala 8,3 milijone dinarjev v osnovna in 9 milijonov dinarjev v obratna sredstva. Že pri začetni proizvodnji novih pijač Trimvit v višini ca 5 milijonov litrov na leto pa se poveča celotni prihodek TOZD Polnilnica za 21 milijonov dinarjev ter ostanek čistega dohodka za 2,3 milijone dinarjev.

Glede na prikazano racionalno naložbo in uvedbo nove proizvodnje z obstoječimi kadri so družbeno-ekonomski rezultati že v celoti realizirane inovacije nesporni.

ČV

ko je v Vzdrževalni dejavnosti znašal ostanek dohodka 274.517,55 din, v letu 1977 529.603,02 din ter je tako v letošnjem letu manjši.

Delovna skupnost skupne službe

V delovni skupnosti Skupne službe je vrednost opravljenega dela 4.379.839,90 din in je samo za 2% višja od lani. Porabljenih sredstev je bilo za 1.535.713,60 din in kar za 21% več od lani. Dohodek 2.844.126 dinarjev je za 6% nižji kot v lanskem letu. Obveznosti iz dohodka so se znatno povečale v primerjavi z lanskim letom in to kar za 132% več kot lani. Tako je ostalo čistega dohodka 2.528.466,80 din in je za 13% nižji v primerjavi z letom poprej. Osebnih dohodkov smo izplačali za 2.391.178,80 din, v sklad skupne porabe smo izločili 168.015,15 din, ostanek dohodka pa smo vrnili Polnilnici, in sicer v znesku 30.727,15 din, medtem ko smo v lanskem letu izkazali ostanek dohodka v vrednosti 784.699,70 din. Seveda smo tudi tega vrnili posameznim TOZD.

V Zdravilišču je bilo izplačanih za 30% osebnih dohodkov več kot lani, je pa v tem povečanju vključena tudi razlika za lansko leto.

Vsekakor smo z uspehom v prvih treh mesecih letošnjega leta lahko zadovoljni, saj vidimo, da ta uspeh izhaja predvsem iz povečanega fizičnega obsega dela.

HA

Pomagajte pri projektiranju novega hotela

V srednjeročnem načrtu do leta 1980 smo predvideli izgradnjo novega hotela. Pričeli smo že razpravljati o glavnih zasnovah, ki naj bi jih imel ta hotel.

Vabimo vas k sodelovanju. Še posebej dobrodošle bodo misli hotelskih, zdravstvenih delavcev in delavcev, ki delajo na vzdrževanju naprav v hotelih.

Pišite nam o tem, kakšne prostore naj bi hotel imel, kakšno naj bo razmerje med eno in med dvo-posteljnimi sobami, povejte mnenje o sobah za dnevno bivanje gostov, konferenčnih sobah, telefonskih in televizijskih priključkih, o ureditvi restavracije, kuhinje, skladišč, o postavitvi prodajnih mest za napitke in pijače, o parkiriščih, posebni ureditvi glede na potrebe zdravstvenega značaja itd. Naši kovinarji bodo lahko odločujoče svetovali z nasveti, odprtimi na praktične izkušnje, kako z raznimi instalacijami, ogrevanjem prostorov, sanitarijami, signalnimi napravami itd.

Sodelujemo pri projektiranju, saj bomo delali v

hotelu mi, ki tudi najbolj poznamo želje in zahteve naših gostov.

Doslej smo dali projektantom naslednje osnovne zahteve in podatke: Hotel



bo stal na parceli Uradniškega doma, ki bo vsled potresnih poškodb porušen.

Uvrščen naj bi bil v B kategorijo z zmerno opremo. S hodniki v pritličju mora biti povezan s sosed-

njim Zagrebškim domom in Park hotelom. Imel bo svojo restavracijo in recepcijo za okoli 350 do 400 gostov (skupno z omenjenima hoteloma).

Poseben ogrevan hodnik ga bo povezal s pivnico in terapijo. Parkirišča naj bi bila na prostoru, kjer so zdaj delavnice mizarjev in zidarjev. Te delavnice bomo premestili na druga

primerna mesta. Balkoni niso obvezni.

Kaj menite o tem sobarice in drugi hotelski delavci?

Ob pivnici bomo zgradili razstavni salon, ki bo imel okoli 100 m².

Pritlične prostore restavracije v Park hotelu bomo preuredili za zajtrkovalnico gostov iz vseh treh omenjenih hotelov. Dograditi bo le še treba verando.

Vaše ideje in predloge o tem nam pošljite do 25. junija 1978 na naslov: TOZD 1 — Komisija za program za novi hotel.

Ekonomsko in funkcionalno utemeljene predloge bomo vključili v program za projektante.

Dobrodošla bo vsaka misel. Tako bomo različne pomanjkljivosti lahko odpravili že ko so v razpravi in »na papirju« na najnižjo možno mero.

Kolektivno se bomo izognili morebitnim očitkom in kritiki, ki vzniknejo po končani gradnji. Pasivnim opazovalcem pa le skromen nasvet, da je po končani zgubljeni bitki lahko biti dober vojskovođa. SČ

Delovna razmerja - nekatere značilnosti iz republiškega zakona

Zakon o delovnih razmerjih v 44. členu določa, da je delavec dolžan opravljati dela oziroma naloge, ki ne ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni delovni zmognosti v primeru višje sile in v drugih, v samoupravnem aktu določenih izjemnih okoliščinah, ko je mogoče z drugačno razporeditvijo delavcev na delo zagotoviti njihovo zaposlitev ter omogočiti nemoteno opravljanje dela, in sicer toliko časa, dokler trajajo take okoliščine.

Katere naj bi bile poleg višje sile, kot so potres, požar, poplave in druge elementarne nesreče, tiste izjemne okoliščine, ki bi jih kazalo določiti v samoupravnem aktu in ob katerih, ko nastopijo, je delavec dolžan delati v svoji ali drugi temeljni organizaciji, čeprav ne ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi in delovnim zmognostim?

Prav gotovo bi med te izjemne okoliščine kazalo uvrstiti primere, kadar pride do nenadnega kvarjenja surovin in materiala, kar povzroča popoln ali delni zastoj delovnega procesa; kadar je potrebno delo pri odstranjevanju nenadnih okvar na strojih in napravah; kadar pride do redukcije električne energije ali pomanjkanja surovin in drugega materiala iz objektivnih razlogov, zaradi česar je treba začasno ustaviti delo, na katerega je delavec stalno razporejen; kadar pride do nepredvidenega izostanka toliko delavcev, da je ogrožen normalen delovni proces in morda še, kadar je treba nadomestiti nenadoma odsotnega delavca zaradi bolezni ali smrti in ga ni možno zamenjati z delavcem, ki ima ustrezno izobrazbo in delovne izkušnje za določena dela.

V navedenih primerih pa takšna začasna razporeditev

sme trajati le tako dolgo, dokler se ne odpravijo posledice ali preneha vzrok, ki opravičuje tako razporeditev.

Primere in pogoje, pod katerimi je mogoče razporediti delavca iz ene temeljne organizacije v drugo temeljno organizacijo v isti delovni organizaciji na dela oziroma k nalogam, ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni delovni zmognosti, nalaga Zakon o delovnih razmerjih v svojem 47. členu določiti v samoupravnem sporazumu o združitvi v delovno organizacijo.

Takšni primeri, ki bi jih morali zapisati v samoupravnem sporazumu o združitvi, bi lahko bili:

kadar se uvaja nova ali spreminja obstoječa organizacija dela in poslovanja v Zdravilišču kot celoti ali v posamezni temeljni organizaciji, njenih delovnih enotah in skupinah;

kadar delavci temeljnih organizacij ugotovijo, da bi bilo smotno in v skladu s skupnimi interesi v eni temeljni organizaciji povečati število delavcev, v drugi pa zmanjšati;

kadar v eni temeljni organizaciji delovni proces ne more teči nemoteno zaradi pomanjkanja delavcev določene izobrazbe in delovnih izkušenj, druga temeljna organizacija pa ima takšnih delavcev dovolj;

kadar delavčeve strokovne in druge sposobnosti oziroma delovne izkušnje v njegovi temeljni organizaciji niso v celoti in smotno izkoriščene, v drugi temeljni organizaciji pa bi na drugih ustreznih delih in nalogah bile;

kadar delavec ob delu pridobi višjo stopnjo izobrazbe in v njegovi temeljni organizaciji ni takšnih del oziroma nalog, ki bi jih lahko opravljal glede na pridobljeno višjo

Kako do ustrežnejših meril in osnov za udeležbo pri osebnih dohodkih

Ko so bile v začetku leta vročene nove odločbe o številu točk, določenih v skladu s katalogom del oziroma nalog, so se odprle pipe pritožb na ocenitev dela.

Takoj moramo pojasniti, da je novost le v tem, da smo z uveljavitvijo samoupravne sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in sredstev skupne porabe delavcem, ki niso imeli predpisane kvalifikacije oziroma šolske izobrazbe, prištelji le tisto število točk, ki jim je bilo po prejšnjem veljavnem sporazumu odšteto.

Pomuditi se moramo še pri naslednji »sporni« okoliščini, to je okoli očitkov na primerčnost uporabljene metodologije. Prenekateri delavci so v letih po 1972 (pa tudi že pred tem) očitali, da uporabljena metodologija za ocenjevanje delovnih mest ni primerna za naše razmere. Da niso imeli pravnam potrjuje zakon o združenem delu, ki je določil načela in elemente za ocenjevanje dela. Pomirjeni smo lahko, ker so domala popolnoma identična z našo metodologijo. Le z nekaj nebitvenimi popravki smo jih vnesli v omejen sporazum, ki je bil potrjen z referendumom dne 27. decembra 1977.

ZAHTEVKI V PRITOŽBAH

Pri prebiranju prispelih pritožb se nam ponujajo tile odgovori:

1. Velika večina izpričuje, da pritožitelji ne poznajo metodologije za ugotavljanje vrednosti dela. V zahtevku npr. predlagajo zvišanje števila točk za 40 do 60 ali tudi več. Ali pa trdijo, da s tem, ko je delavec N. N. ocenjen s 500 točkami, bi šlo njemu (pritožitelju) vsaj 550 točk. Drugi zopet utemeljujejo svojo pri-

stopnjo izobrazbe, v drugi temeljni organizaciji pa takšna dela oziroma naloge so;

kadar določeno delo v temeljni organizaciji ni več potrebno zaradi ekonomskih težav, tehničnih ali tehnoloških izboljšav;

kadar je delavcu z odločbo pristojnega organa določena poklicna rehabilitacija, da bo sposoben opravljati druga dela oziroma naloge, ki jih v njegovi temeljni organizaciji ne opravljajo.

V primerih iz 44. člena ZDR, to je, ko je delavec razporejen na druga dela oziroma naloge zaradi višje sile in izjemnih okoliščin, obdrži lastnost delavca v svoji temeljni organizaciji, medtem ko v primerih po 47. členu preide iz svoje dosedanje v novo temeljno organizacijo in mu s tem v dosedanji preneha delovno razmerje, sklene pa ga v novi.

VK

tožbo in zahtevek po zvišanju števila točk s citatom, da se s tako odmerjeno plačo (!) ne da živeti, da imajo delavci v drugih delovnih organizacijah vsaj za 30% višje osebne dohodke in podobno.

Nekateri organizatorji dela se sami zapletajo v mreži metodologije s tem, ko so pred nekaj leti neustrezno (očitno) opisovali pogoje dela na določenih delovnih mestih. Tako so dosegli neustrezno višjo ocenitev — sedaj pa od komisije zahtevajo, naj te vrednosti zniža.

2. Če bi ne uporabljali navedene metodologije, bi celo ocenjevanje privedli v kaos in anarhijo. Saj bi prevladoval sistem ocenjevanja in določanja števila točk po obrazih. Le samoupravna norma onemogoča rušitev načel o pravičnosti in o varstvu miru med udeleženci v združenem delu, ko se odloča o udeležbi na ustvarjenem dohodku.

3. Iz pritožb veje prepričanje, da komisija dela po samovoljnih merilih in tako dodaja in odvzema točke.

NEUPORABLJENA MERILA ZA OSEBNE DOHODKE

Vse to pa postavlja v ospredje zahtevo po vključitvi v sistem nagrajevanja še druge pri nas doslej neuporabljene prvine za nagrajevanje po delu. Pri tem se nam zvrstijo: prihranki pri delu za zmanjšanje polne lastne cene, inovacije in racionalizacije, boljša kvaliteta in organiziranost dela itd. Tu je rezervoar za nagrajevanje na prihrankih in izboljšavah. Neposredne koristi od tega bi imel delavec in večja bi bila ekonomičnost poslovanja v temeljni organizaciji združenega dela. Močno smo še oddaljeni od uresničitve kompleksnega nagrajevanja po delovnih učinkih.

V našem delovnem procesu je močno udeleženo tako imenovano režijsko delo. Takšno delo obeležujeta dve stvari: krivično in neustrezno nagrajuje prizadevnega in sposobnega delavca, preplačuje pa delavca, ki teh lastnosti nima. Ali bo sporazum o dohodkovnih odnosih med TOZD Zdraviliška in Vzdrževalna dejavnost privedel do objektivnejših kriterijev? Rekli smo, da je nagrajevanje odvisno od kakovosti opravljenega dela. Uveljaviti je treba načela za sistem, ki bo v polni meri nagrajeval kvalitetno delo sposobnih in prizadevnih delavcev, ne pa poprečno vse enako. Slednje pelje k padanju storilnosti dela in razmetavanju materiala.

Letos naj bi pričeli z akcijo ponovne ocenitve dela. Delo bo časovno zahtevno in odgovorno. Cilj te akcije je v čim bolj ustreznem vrednotenju dela. Posledično pa bodo zopet postala očitna razmerja med bolj in manj zahtevnim delom,

oplemenitenim z znanjem, prakso itd. Nič novega, saj smo temu cilju sledili že v letu 1972.

RUŠITEV UGOTOVLJENIH RAZMERIJ PO LETU 1972

Ta so bila dvakrat na udaru sprememb, ki so jih povzročale podražitve osnovnih živilskih potrebščin. Sledili smo pozivom družbenopolitičnih organizacij, da je treba nadomestila za podražitve dajati le delavcem z nizkimi osebnimi dohodki. Dodajali smo točke nekvalificiranim in polkvalificiranim delavcem. Storili smo prve korake k uravnilovki. O njenih škodljivih posledicah je že vse znano: teorija o enakih želodcih in enakih cenah v trgovinah za vse kupce, ne glede na njih delovne lastnosti in kvalifikacije itd. Tako smo odločilno načeli ugotovljena razmerja med kvalifikacijami. Prevrednotili smo manj kvalificirano delo.

UČINEK — MERILO USPEŠNOSTI DELA?

Naš veljavni sistem za izračun gibljivega dela osebnih dohodkov (učinek) ima nekaj nevzpodbudnih prvin. Pri tem gre za delavce, katerim se izračunava učinek po poprečni vrednosti točke. Merila za ugotavljanje učinka pri delavcih, ki imajo individualne ali skupinske delovne zadolžitve, so pravilno objektivizirana. Našo pozornost moramo obrniti bolj k nekaterim vsebinskim nelogičnostim, ki jih pogojuje poprečni učinek.

Poprečni učinek je v denarju izražen rezultat produktivnosti dela pri delovnih opravilih, ki so nagrajevana po individualnih oziroma po skupinskih zadolžitvah za opravljeno delo v določenem času.

Vprašamo se, če lahko kot takšen odmerja realno nagrado za delavce, ki so plačani po merilih iz poprečnega učinka. Naslednji primeri bodo to osvetlili v drugi luči. Denimo, da je proizvodnost dela v TOZD 1 in TOZD 2 porasla. Ali je mogoče avtomatično trditi, da je porasla tudi pri delavcih, ki so nagrajevani po poprečnem učinku? Enak dvom nastane tudi v primerih, če je proizvodnost dela v teh temeljnih dejavnostih padla. Ni dokazano, da je padla tudi pri delavcih, ki prejmejo učinek po poprečnem rezultatu.

Morda bodo delavci v TOZD 3 lahko določili realnejša merila in osnove za učinek po sklenitvi sporazuma o dohodkovnih odnosih. Delitev ustvarjenega bodo sami delili med seboj. To delajo že drugo leto delavke v naših kuhinjah. Za vse ostale pa bo še to vprašanje slej kot prej odprto.

Gornja razmišljanja nas bodo mogoče privedla do ugotovitve, da je individualni ali v skupini določen učinek, ki bi naj bil oplemeniten še z drugimi kriteriji (odnos do materiala, izboljšav itd.), mnogo bližji socialističnemu geslu: vsakemu po njegovem prispevku. Odmera učinka po analogiji s poprečnim učinkom pa pri prizadetih delavcih deluje destimulativno. Ne nagrajuje pridonosti, kakovosti, odnosa do predmetov dela itd.

Zato bi morala tudi ocena dela, izražena s točkami, imeti prvenstveno vlogo startne osnove za nagrado kompleksno opravljenega dela.

K razmišljanju o tem so vabljeni vsi delavci. Svoje konkretne predloge povejte na sestankih sindikata in jih posredujte komisiji za ocenjevanje dela.

Realizacija mineralne vode za obdobje januar-marec letos

(v 1000 stekl.)

Članica	1977	1978	Indeks
1. Radenska	38.017	35.345	92,97
2. Bukovička Banja	24.366	22.867	93,85
3. Rogaška	6.430	7.602	118,23
4. Vrnjci	6.744	6.725	99,72
5. Jamnica	10.453	12.724	121,73
6. Milan Toplica	2.205	2.288	103,76
7. Palanački Kiseljak	2.215	2.446	110,43
8. Sarajevski Kiseljak	1.437	2.752	—
9. Pelisterka	1.987	1.698	85,46
10. Skopljanka	602	614	101,99
11. Terme Lipik	3.192	4.029	126,22
12. Minakva	615	620	100,81
13. Križevci	200	164	82,00
14. Heba	1.748	2.929	167,56
15. Klokoč	—	1.239	—
SKUPAJ	100.211	104.042	103,82

(Vir: Bilten združenja št. 4/78)

Volili smo samoupravne organe

25. aprila 1978 smo volili delegate v delavski svet Zdravilišča.

Izvoljeni so bili naslednji delegati:

		glasov
1. Istenič dr. Milan	TOZD Zdrav. dej.	405
2. Krebs Rudi	TOZD Zdrav. dej.	384
3. Slivnik Štefka	TOZD Zdrav. dej.	379
4. Turnšek Janez	TOZD Zdrav. dej.	387
5. Zagoda Milan	TOZD Zdrav. dej.	380
6. Halužan Dragica	TOZD Polnilnica	164
7. Plavčak Leopold	TOZD Polnilnica	163
8. Pohorc Bogomir	TOZD Polnilnica	145
9. Polajžer Miha	TOZD Polnilnica	163
10. Polajžer Marija	TOZD Polnilnica	153
11. Jakob Metod	TOZD Vzdrž. dej.	101
12. Narat Janko	TOZD Vzdrž. dej.	110
13. Tanšek Stanko	TOZD Vzdrž. dej.	103
14. Turnšek Nada	TOZD Vzdrž. dej.	107
15. Turnšek Anton	TOZD Vzdrž. dej.	107
16. Kolar Božo	Skupne službe	91
17. Narat Peter	Skupne službe	88
18. Pohorc Štefka	Skupne službe	88
19. Prah Marija	Skupne službe	90
20. Slemenšek Fanika	Skupne službe	89

Od skupnega števila vpisanih volilcev jih je za delegate v delavski svet Zdravilišča glasovalo:

v TOZD Zdraviliška dejavnost	408 volilcev ali 89 %
v TOZD Polnilnica	170 volilcev ali 96 %
v TOZD Vzdrževalna dejavnost	112 volilcev ali 94 %
v DS Skupne službe	93 volilcev ali 99 %

Istega dne smo volili delegate v delavske svete posameznih TOZD in DS in izvoljena je bila skupna disciplinska komisija.

Izvoljeni so bili naslednji delegati:

DELAVSKI SVET TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

	glasov
1. Korbar Dragica	386
2. Jernejšek Ema	376
3. Križanec Rozalija	373

4. Ulaga Francka	374
5. Kos Marija	378
6. Prah Ludvik	377
7. Turnšek Janez	385
8. Gobec Elizabeta	377
9. Berk Jože	376
10. Čonč Jožefa	368
11. Kidrič Dragica	373
12. Čujež Jožica	377
13. Razpotnik Rezka	378
14. Kidrič Marija	374
15. Osek Frido	378

Za člane skupne DISCIPLINSKE KOMISIJE so izvoljeni:

TOZD Zdraviliška dejavnost

	glasov
1. Krebs Rudi	388
2. Polajžer Cilka	383
3. Vidic Franc	370
4. Pak Ferdo	365
5. Petovar Dora	370

Od skupnega števila vpisanih volilcev 455 je za delegate v delavski svet TOZD Zdraviliška dejavnost in za člane skupne disciplinske komisije glasovalo 408 ali 90 %.

DELAVSKI SVET TOZD POLNILNICA

	glasov
1. Herček Edvard	144
2. Draškovič Zvonko	139
3. Colnarič Mirko	147
4. Šket Viktor	150
5. Šerbak Tilčka	146
6. Jagodič Slava	148
7. Padjan Blagoje	147
8. Antlej Zdravko	139
9. Turner Olga	147

Disciplinska komisija

	glasov
1. Krebs Rudi	161
2. Dolc Marija	157
3. Hrepevnik Jakob	159
4. Petovar Dora	161
5. Pak Ferdo	155

Od skupnega števila vpisanih volilcev 177 je za delegate v delavski svet TOZD Polnilnica in za člane skupne disciplinske komisije glasovalo 170 volilcev ali 96 %.

TOZD Vzdrževalna dejavnost DELAVSKI SVET

	glasov
1. Turnšek Anton	105

2. Kampuš Karl	104
3. Tanšek Stanko	105
4. Turnšek Nada	102
5. Novak Slavko	104
6. Jagodič Majda	106
7. Zdoljšak Danica	100

Disciplinska komisija

	glasov
1. Krebs Rudi	101
2. Sučur Aleksije	104
3. Žgajner Silvo	111
4. Pak Ferdo	102
5. Petovar Dora	102

Od skupnega števila vpisanih volilcev 119, je za delegate v delavski svet TOZD Vzdrževalna dejavnost in za člane skupne disciplinske komisije glasovalo 112 volilcev ali 94 %.

DELAVSKI SVET SKUPNE SLUŽBE

	glasov
1. Trontelj Milica	88
2. Kores Jožica	93
3. Tratenšek Silva	92
4. Napast Anton	91
5. Plohl Franc	91
6. Metličar Olga	91
7. Žerdoner Marija	89

Disciplinska komisija

	glasov
1. Krebs Rudi	85
2. Napast Tone	90
3. Stojšavljevič Fanika	92
4. Petovar Dora	88
5. Pak Ferdo	90

Od skupnega števila vpisanih volilcev 94 je za delegate v delavski svet Delovne skupnosti in za člane skupne disciplinske komisije glasovalo 93 volilcev ali 99 %.

ZE

Iz zapisnika programsko volilne konference OO ZSMS

V sredo 3. maja smo imeli programsko volilno konferenco v prostorih restavracije Pošta, na kateri smo se zbrali, da sprejmemo okvirni program dela za leto 1978, slišimo poročilo o dosedanem delu ter izvolimo novo vodstvo.

V Zdravilišču je 203 delavcev mlajših od 27 let, vendar pa večina aktivno ne sodeluje v naši organizaciji. Najbolj aktivni smo bili na športnem področju. Maja 1976 je bilo športno srečanje v Radenci, tekmovali pa smo tudi v občinskem merilu v povezavi s sindikatom. Sodelovali smo na športnih igrah mineralcev v Križevcih ter na Gostinskem zboru v Postojni. V letu 1976 smo sodelovali še v mladinski delovni akciji Slovenske gorice 76 (2 mladince), pri sprejemu zvezne štafete, na regijski reviji pevskih zborov in na raznih proslavah.

Leta 1977 je naše delo potekalo podobno kot leto poprej. Športno srečanje z mladinci Radenske je bilo tokrat v Rogaški Slatini, udeležili smo se mladinske delovne akcije Kožbana 77 (4 mladinci), izvedli smo tudi nekaj čistilnih akcij v Zdravilišču samem. Premalo pa smo se posluževali našega glasila Vrelci, več pozornosti bi morali posvetiti družbenopolitičnemu usposabljanju in usmerjanju naših mladih delavcev.

Kar zadeva finančno plat, smo v letih 1976 in 1977 porabili 13.601,90 din. Pri našem delu moramo še veliko storiti, da bo uspešnejše. Biti moramo složnejši in bolj aktivni in to vsi, ne pa samo nekateri posamezniki.

V okvirnem programu dela za leto 1978 smo si začrtali naslednje naloge:

— pristopiti k ponovnemu

evidentiranju zaposlenih starih do 27 let s podpisom izjav o pristopu v ZSMS;

— na podlagi izjav pobrati članarino in nabaviti članske knjižice;

— delovne akcije izvajati po potrebi, predvsem naj bi bile to enodnevnne akcije, na primer čiščenje okolja, skladišč v hotelih in podobno;

— udeleževati se z zadostnim številom mladinskih delovnih akcij — letos Slovenske gorice 78;

— navezovati stike z drugimi osnovnimi organizacijami v občini in izven nje in z njimi izmenjavati izkušnje;

— poglobiti sodelovanje z OO ZSMS Radenska Radenci, s katero sodelujemo že tretje leto, vendar zaenkrat samo na športnem področju, potrebno pa bi bilo z njimi navezati stike tudi na drugih področjih, kot je kultura ipd. Posebej še

zato, ker je to delovna organizacija, ki je po strukturi podobna naši;

— v naši delovni organizaciji posvetiti več pozornosti delovni disciplini in pravočasno preprečevati razne izpade;

— aktivno sodelovati z osnovno organizacijo sindikata in ZK ter slednje dopolnjevati z mladimi člani, ki kažejo moralno politične kvalitete;

— vedno se udeleževati sestankov, ki jih skliče ZSMS ali kaka druga organizacija in dosledno izpolnjevati naloge, ki smo jih prevzeli;

— skratka, aktivni bodimo povsod, kjer je potrebno.

Predlog okvirnega programa je bil na programsko volilni konferenci tudi potrjen in soglasno sprejet.

Novo izvoljeno vodstvo OO ZSMS Zdravilišče je naslednje:

PREBERITE TUDI TO

Pravila lepega vedenja na vlaku:

Ko vstopite v oddelek, najprej pozdravite potnike, potem pa vprašajte, če je kakšen sedež prost. Potem ko ste dobili sedež, odložite prtljago na polico nad sedežem. Če vam je nosač prinesel prtljago, mu dajte napitnico.

Nikar se ne obnašajte, kot da ste lastnik oddelka. Ne smete na primer odpreti okna, pa čeprav bi bilo zelo vroče. Če je kdo od prisotnih prosil, da ga ne odprite. Pa tudi tisti, ki postavljajo takšno zahtevo, morajo sami dokazati, da so obzirni do drugih potnikov. V takšnem položaju je najboljši dogovor med potniki.

Če obstoje ločeni oddelki za kadilce in nekadilce, dobili pa ste sedež za nekadilce, stopite na hodnik, če želite kaditi. Tako boste storili tudi, če ste v kupeju za kadilce, če kadite pipo ali cigaro.

Zapomnite si: tudi kovček iz najboljšega usnja izgubi eleganten videz, če je njegova vsebina neurejena in potniki vidijo v njem — če ga odprete — zmečkano pižamo, nekaj pomaranč, zmečkano tablico čokolade in zobno pasto.

Kar zadeva pogovore v vlaku, naj posebej poudarimo, kaj morate upoštevati. V večini primerov se boste namreč pogovarjali z osebami, ki ste jih srečali prvič in katerih morda ne boste videli nikoli več v življenju. To pa seveda spet ne pomeni, da morate molčati, saj ni dostojno, da ignorirate sopot-

nike, ki kažejo željo do pogovora z vami. Sogovornikom se v tem primeru ni treba predstaviti.

Ni dostojno, da bi se v oddelku česali, sezuli čevlje, kadar pa želite sleči suknjič, vprašajte za dovoljenje. Ženske lahko snamejo klobuk in slečejo jopico.

Na izstop se pripravite pravočasno. Bodite pozorni pri dviganju prtljage, pri tem pomagajte ženskam in starejšim osebam ter se pri odhodu poslovite od sopotnikov.

Za vagon restavracijo se je treba navadno prijaviti natakarnju, ki pred obedom obišče vagone. V restavraciji nikar ne iščite prazne mize, kajti število sedežev je omejeno in pogosto poteče obed v dveh turnusih. Če je ženska sama, mora po možnosti sestiti za mizo, za katero že sedi nekaj žensk ali par, če pa to ni možno, smete sestiti tudi za mizo, za katero so sami moški. Ko sedete, pozdravite tiste, ki že sede. Če sedite pri oknu, ne vstajajte, preden je oseba, ki sedi poleg vas, končala z jedjo, da je ne bi medtem preveč vznemirjali.

Ko ste pojedli in plačali, takoj vstanite in dajte prostor drugim. To velja zlasti, če ste jedli v prvem turnusu. Dajte običajno napitnico. Z rahlim priklonom zapustite omizje.

V spalnikih navadno potujete v eni kabini po dva potnika. Predstavitev sopotniku ni obvezna. Starejši osebi ali invalidu odstopite spodnje ležišče. Medtem, ko se vaš sopotnik slači ali oblači, ostanite na hodniku.

Če želite brati v postelji, prižgite le manjšo svetilko nad vzglavnikom. Ob odhodu se poslovite od sopotnika.

V letalu

Prtljago spravite v trde kovčke, kajti v mehkih se vsebina vsled natovarjanja in iztovarjanja lahko poškoduje. V letalo lahko prinesete le najnujnejšo prtljago, ki jo odložite na police nad sedeži. Ne razburjajte se vsled pregledov, uslužbenci opravljajo le svojo dolžnost. Ne pritožujte se nad hrano, saj v letalu ni izbire. Spoštujte predpise o zapenjanju pasov in prepovedi kajenja. Drobne osebne želje sporočite stewardesi. Če vam je slabo, vzemite vrečko, ki je na naslonjalu sedeža pred vami. Napitnine se ne daje. Tudi se ne rokujte z osebjem. Ko je dano splošno dovoljenje, lahko kadite, vendar samo cigarete. Prepoved kajenja, ki je zapisana na osvetljeni tabli, velja ob vzletu in pristajanju. Po uporabi umivalnik v stranišču obrišite s papirnato brisačo. Glede pogovora s sopotniki velja enako pravilo kot v vlaku.

V hotelu

V boljše hotele se vstopa s kravato in s suknjičem. Kovčke vam bo odnesel hotelski deček. Ne pozabite na napitnico. V recepciji vam bodo dali vsa pojasnila o hotelskem redu. Na splošno velja pravilo: v hotelu se obnašajte tako, kot da bi bili v gosteh pri prijateljih. To se pravi, da ne odmetavate pepela, papirja in ogorkov po tleh. Oblačila spravite v

omare in ne puščajte nereda za seboj.

Pri odhodu sobo zaklenite, ključ pa oddajte pri vratarju. Dragocene predmete ali dokumente shranite v safe hotela. Ob vstopu v jedilnico se rahlo priklonite tistim, ki jih poznate. Če želite napitnico, jo dajte tistim natakarnjem, ki so pozorno oparjavljali svoje delo.

Umazano perilo spravite v posebno vrečko in sobarica bo poskrbela, da bo šlo v pranje. Z ničemer ne motite sosedov, zlasti ne s tranzistorjem ali z loputanjem vrat ali pa s hrupnim naličanjem vode v kad. Nobene pravice nimate, da bi nadlegovali sobarice, vratarje in natakarnje. Za to vas ne opravičuje niti visoka cena za hotelske storitve. Ne skušajte uveljavljati vtisa, da ste zelo izkušen obiskovalec hotelov. Je pa tudi kategorija gostov, ki nima nobenih hotelskih izkušenj. Boje se zahtevati tisto, kar jim gre po hotelskih pravilih. Osmešijo se gostje, ki iz obzirnosti do sobarice zjutraj posteljejo posteljo.

Osebe ogovarjajte z »vi«, usluge zahtevajte s »prosim« in se zahvalite in odzdravljajte na pozdrave. Svoje pritožbe sporočite upravi hotela.

Obiske lahko sprejemate le v za to določenih prostorih hotela. Ni dostojno sprehajati se po hodnikih v pižami pa tudi ne sicer pomanjkljivo oblečeni.

Hotelsko sobo zapustite v določenem času, sicer vam lahko zaračunajo še naslednjo nočitev. Pripravite kovčke in se odjavite v recepciji. (Po knjigi Poslovni bonton).

AKTIV 1 — ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST — TOZD 1

Predsednik aktiva: BALOH MARTIN
Sekretar aktiva: PEŠIČ VINKA

Podpredsednik aktiva: CILENŠEK SILVA (ti so ob enem tudi člani predsedstva OO Zdravilišče)

Člani predsedstva aktiva 1:
GRAMEC GORDANA
BELOŠEVIČ ŽELJKO
BRATUŠA ERIK
KOVAČIČ ĐURĐA
MIKULIČ NEŽIKA
LUŽAR HELENA

AKTIV 2 — TOZD 2, TOZD 3 IN DS SKUPNE SLUŽBE

Predsednik aktiva: ŠPOLJAR MARTIN
Sekretar aktiva: PRAH MARIJA

Podpredsednik aktiva: JAGODIČ RADKO (ti so ob enem tudi člani predsedstva OO Zdravilišče).

Člani predsedstva aktiva 2:
ŠUČUR ALEKSANDER
PILDEK NADA
ROKSANDIČ BRATISLAV
KRISTAN FRANČ
KORAŽIJA JOŽE

PREDSEDSTVO OO ZSMS ZDRAVILIŠČE:

Predsednik: ŽERDONER MARIJA

Podpredsednik: FRUK BRANKO

Sekretar: CILENŠEK SILVA

Tovariša Cmagar Ivana smo izbrali za predstavnika naše OO ZSMS, ki bo skupaj z dru-

gimi mladinci iz Rogaške Slatine odpotoval v Beograd 23. maja ob praznovanju Dneva mladosti.

V imenu občinske konference ZSMS je spregovoril tudi tovariš Verk Jože. Povedal je, da bi bilo potrebno narediti anketo o delu med našimi mladinci, bolj bi morali biti aktivni pri organiziranju delovnih akcij. Finančna sredstva bi morali imeti na svojem žiro računu in ne pri sindikatu, prav tako pa bi morali imeti tudi blagajnika in knjigovodjo. V delavske svete bi

morali predlagati več svojih članov in sploh bolj aktivno sodelovati pri odločitvah samoupravnih organov v naši DO.

Na koncu naj omenim še to, da smo na ta sestanek vabili predsednike OOS in sekretarje OO ZK, vendar sta se ga udeležila le dva predstavnika sindikata. Mislimo, da bi se družbenopolitične organizacije v naši DO morale nekoliko bolj zavzemati za povezavo z mladino in nam pomagati pri delu z nasveti ter nas usmerjati na pravilno pot. ZM



KADROVSKE NOVICE

V mesecu aprilu 1978 so sklenili delovno razmerje naslednji delavci:

TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Zdravstvo

Kuraj Anica — 1. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog čiščenje vseh prostorov v terapiji, za nedoločen čas;

Ždrale Katica — 24. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog medicinske sestre, za nedoločen čas.

Restavracije

Leskovec Marija — 11. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog enostavna strežba in obračun, za določen čas;

Leskovec Andrej — 11. 4. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog strežba in obračun gostinskih storitev, za določen čas;

Bedenik Danica — 7. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog čiščenje restavracijskih in pomožnih prostorov, za določen čas;

Kramarič Milivoj — 19. 4. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog enostavna strežba in obračun, za določen čas;

Kidrič Terezija — 21. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog pomivanje črne in bele posode in pomoč pri čiščenju prostorov, za določen čas;

Jančič Magdalena — 21. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog čiščenje kuhinjskih in pomožnih prostorov, za določen čas;

Žumer Edvard — 19. 4. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog strežba in obračun gostinskih storitev, za določen čas;

Petek Ivanka — 21. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog čiščenje restavracijskih in pomožnih prostorov;

Kranjc Bojan — 28. 4. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog strežba in obračun gostinskih storitev, za določen čas;

Kamenšek Ana — 16. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog enostavna strežba in obračun, za določen čas;

Skrabl Ivanka — 28. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog čiščenje restavracijskih in pomožnih prostorov, za določen čas;

Zagoršek Štefanija — 26. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog pomivanje

črne in bele posode, za določen čas;

Živičnjak Ana — 30. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog pomoč v strežbi, za določen čas.

Hoteli

Herič Milojka — 7. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog vratarske službe, za določen čas;

Drofenik Marija — 13. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog pomoč pri pospravljanju hotelskih sob in drugih prostorov, za določen čas;

Polajžer Darinka — 13. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog pomoč pri pospravljanju hotelskih sob in drugih prostorov, za določen čas;

Halužan Justina — 15. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog pomoč pri pospravljanju hotelskih sob in drugih prostorov, za določen čas;

Turnšek Brigita — 15. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog pomoč pri pospravljanju hotelskih sob in drugih prostorov, za določen čas;

Gajšek Cvetka — 13. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog pomoč pri pospravljanju hotelskih sob in drugih prostorov, za določen čas;

Mikša Katica — 18. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog pomoč pri pospravljanju hotelskih sob in drugih prostorov, za določen čas.

TOZD POLNILNICA

Hodak Anton — 12. 4. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog skladiščni delavec, za določen čas;

Prah Anton — 11. 4. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog skladiščni delavec, za določen čas;

Kregar Frančiška — 5. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog razkladanje-prebiranje, za določen čas;

Mašera Štefanija — 4. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog razkladanje-prebiranje, za določen čas;

Cep Jože — 4. 4. 1978, razporejen na opravljanje del in

nalog razkladanje-prebiranje, za določen čas;

Cverlin Zinka — 6. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog razkladanje-prebiranje, za določen čas;

Drofenik Slavica — 11. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog razkladanje-prebiranje, za določen čas;

Koražija Neža — 6. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog likanje z likalnim strojem, za določen čas.

Ramiz Rizah — 12. 4. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog prevoz in prodaja proizvodov v skladišču Rijeka, za določen čas.

TOZD VZDRŽEVALNA DEJAVNOST

Rebič Avguštin — 1. 4. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog vodenja toplarne in vseh delavnic;

Rak Agata — 1. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog likanje z likalnim strojem, za določen čas.

SDS SKUPNE SLUŽBE

Majcenič Angela — 4. 4. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog čiščenje pisarniških prostorov, za določen čas.

Delovno razmerje je prenehalo naslednjim delavcem:

TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Restavracije

Plevčak Albini — 8. 4. 1978, razporejeni na opravljanje del in nalog enostavna strežba in obračun, sporazumno;

Podkoritnik Kristini — 18. 4. 1978, razporejeni na opravljanje del in nalog vodenje kuhinje v Pošti, invalidsko upokojena;

Čuček Josipi — 13. 4. 1978, razporejeni na opravljanje del in nalog čiščenje kuhinjskih in pomožnih prostorov, sporazumno.

Hoteli

Petek Matevžu — 21. 4. 1978, razporejenemu na opravljanje del in nalog vratarske službe, starostno upokojen.

TOZD POLNILNICA

Marič Marku — 6. 4. 1978, razporejenemu na opravljanje del in nalog prevoz in prodaja

HUMOR

Vse o shuššanju

Pepe: »Telovadba, trimanje, hitra hoja, gibanje... vse to odlično pripomore k shuššanju.«

Polde: »Vem nekaj bolj uspešnega.«
Pepe: ???!
Polde: »Odkimovanje in preskakovanje. Odkimaj, če ti ponudijo kaj za pojedsti, preskoči vsaj en glavni obrok na dan.«

Iz zdravilišča piše žena vsa vzradoščena: »Ljubi možek, po šestih tednih shušševalne kure sem shuššala za polovico. Kaj praviš k temu?«
Mož ji je odpisal: »Ljubaba ženka, ostani še šest tednov na kuri v zdravilišču.«

Neko našo obilno tovarišico, ki je okrog pol dneva stala pred šolo, je vprašala mimoidoča ženska: »Pričakujete otroka?«
»Ne«, ji odvrne. »Sem že nekaj let tako debela.«

proizvodov v skladišču Rijeka, sporazumno;

Vodušek Jakobu — 11. 4. 1978, razporejenemu na opravljanje del in nalog skladiščni delavec, samovoljno zapustil delo.

Zakonsko zvezo so sklenili naslednji delavci:

Kovačič Marija — iz Delovne skupnosti skupnih služb;

Šket Emilijan — iz TOZD Polnilnica;

Prah Kristina — iz TOZD Zdraviliška dejavnost,

Pšeničnik Dragica — iz TOZD Zdraviliška dejavnost,

Čížmek Anica — iz TOZD Zdraviliška dejavnost;

Mauher Marija — iz TOZD Zdraviliška dejavnost.

Rodile so:

Turnšek Marica — iz TOZD Zdraviliška dejavnost, hčerko;

Gajšek Zora — iz TOZD Zdraviliška dejavnost, dvojčka

— sina in hčerko.
Čestitamo! KT

Ugotovitve posvetovanja o nekaterih ključnih vprašanjih

(Nadaljevanje s 1. strani)

letu imamo v sklenjenih pogodbah za zdravstveno-gostinske storitve, kakor tudi pri prodaji proizvodov. Prav tako pa to oceno opravičuje fizični obseg prvega četrtletja, ki je v vseh delih delovne organizacije večji. V podkrepitev navajam iz vsake TOZD le nekatere:

	indeks
	78/77
zdravniški pregledi	110
kopeli	117

razni fizioterapevski postopki	132
nočitve	112
iztržek hrane po naročilu	112
prodaja mineralne vode	109
prodaja plina CO ₂	117
eksterna realizacije v vrtnariji	181
oprano perilo	106
izplačani osebni dohodki	130

Na kraju smo ugotovili, da je perspektiva ugodna. In prav zato smo sklenili, da moramo energično po poslovodni in samoupravni poti odpraviti

pomanjkljivosti, ki so manjšale ugoden poslovni uspeh v preteklem letu. Le tako bomo dosegli zastavljene cilje, kajti poglobljena samouprava in zavestna delovna disciplina sta predpogoj za napredek zdravilišča s katerim je tesno povezan skoraj 800 članski kolektiv in preko njega tretjina krajanov Rogaške Slatine. Od tega pa je odvisen tudi življenjski standard nas, ki delamo in ustvarjamo v tem kolektivu.
L. L.

VRELCI — glasilo delavcev Zdravilišča Rogaška Slatina. Izdajajo ga delavski sveti vseh TOZD in SDS Zdravilišča. Izhaja mesečno v nakladi 750 izvodov in ga prejemajo vsi člani delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Stane Čujež. Tisk in ključji: CGP Mariborski tisk. Glasilo je oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov na osnovi mnenja republiškega sekretarja za informacije.